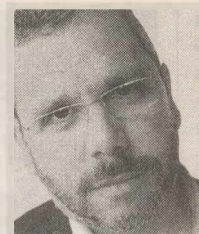

ΣΤΙΓΜΑ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

Ανακύκλωση
της 5ετίας ΚαραμανλήΤι ΔΕΝ έχουν
χωνέψει στο ΠΑΣΟΚ

Και για το ΠΑΣΟΚ τα έχουμε πει, έχουμε εξαντλήσει πλέον το θέμα. Αλλά επειδή η εβδομάδα αναλώθηκε στο κρίσιμο δίλημμα να γίνει ή όχι υπουργός ο Χρυσόχοϊδης γιατί αλλιώς κάποιοι κακεντρεχείς θα τον χαρακτήριζαν Ι-5, είναι απολύτως απαραίτητο να επισημανθεί για άλλη μια φορά, διότι απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι δεν το έχουν χωνέψει οι άνθρωποι ότι το ΠΑΣΟΚ πλέον είναι ένα ΜΙΚΡΟ κόμμα. Και πως αν θέλει να ξαναπαίξει ρόλο στα πράγματα, θα πρέπει να υποδυθεί τον Αγιο Αντώνιο τον Στυλίτη, ο οποίος την έβγαλε πάνω σε έναν στύλο καταμεσής στην έρημο, και φυσικά αγιοποιήθηκε. Αν δεν περάσει από αυτήν τη διαδικασία, και παραμείνει στον ιδρυματισμό που του κληρονόμησε η συνεχής ενασχόληση με τη διακυβέρνηση της χώρας, δεν έχει καμιά τύχη. Και αυτό ισχύει για όλους - και όταν λέμε όλους, εννοούμε Ο-ΛΟΥΣ!

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

Του Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Βολέματα
για τρεις

ΑΝ ΠΑΙΖΕΙΣ ΠΟΚΑ με άλλους και δεν βλέπεις ποιος θα είναι ο χαμένος - ε, τότε είσαι εσύ! Η αλήθεια αυτή από την πράσινη τσόχα της καρτοπαιξίας ενδέχεται να ισχύει και στα δρόμια τραπέζια της συγκυβέρνησης.

Προσέξτε: έχουμε κυβέρνηση ΝΔ με στήριξη ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ. Οχι μόνο γιατί Πρωθυπουργός είναι ο Αντώνης Σαμαράς. Αλλά γιατί το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ πέτυχαν να μην τοποθετηθεί κανένα αναγνωρίσιμο στέλεχος τους στη σύνθεσή της. Η Ιπποκράτους έσπευσε να διαρρεύσει ότι ο Βασίλης Ράπανος, παρότι στέλεχος των οικονομικών επιτελείων Σημίτη, δεν είναι δική της πρόταση. Ούτως ή άλλως, ο πρώην πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας δεν είναι αναγνωρίσιμος στην κοινή γνώμη. Ο κορμός της κυβέρνησης παραπέμπει απευθείας στη Συγγρού. Και θυμίζει πολύ περισσότερο το οργανόγραμμα των τομεαρχών της ΝΔ παρά μια κυβέρνηση που να συνθέτει ό,τι καλύτερο έχει αυτή τη στιγμή η χώρα.

ΟΠΩΣ ΠΑΝΤΑ, στην πολιτική είναι όλα πολιτικά. Η σύνθεση της κυβέρνησης αντανακλά τις διαφορετικές προγνώσεις των τριών εταίρων για το μέλλον της.

Ο Αντώνης Σαμαράς πιστεύει στον εαυτό του. Το πήρε λοιπόν επάνω του. Το ερώτημα είναι αν πιστεύει τόσο στον εαυτό του ώστε να ρισκάρει να βάλει σε υπουργεία πρώτης γραμμής που θα βρουν με το καλημέρα σας απέναντι την τρόικα - δηλαδή το Υγείας και το Εργασίας - στελέχη όπως οι κ.κ. Λυκουρέντζος και Βρούτσος. Το πάθημα Παπανδρέου - που πόνταρε την πρωθυπουργία του στην Κατσέλη και την Μπιρμπίλη - δεν έγινε μάθημα.

Ο Βαγγέλης Βενιζέλος δεν πιστεύει σε αυτό το κυβερνητικό εγχείρημα. Δεν ήθελε να είναι ο ίδιος μέσα όπως δεν ήθελε να μετέχει και κανένα αναγνωρίσιμο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Η Ιπποκράτους προσφέρει στήριξη αλλά δεν θέλει μερίδιο κυβερνητικής ευθύνης. Προφανώς, διότι δεν θεωρεί ότι έχει κάτι να κερδίσει από όλη αυτή την ιστορία.

Ο Φώτης Κουβέλης θέλει απλώς να είναι ρυθμιστής α λα καρτ σε κάποια θέματα κυβερνητικής ατζέντας για τα οποία έχει παραδοσιακά ευαισθησία η Αριστερά. Εκοψε τον Βορίδη και αρνήθηκε τοποθέτηση του Χαράλαμπου Αθανασίου στο Δικαιοσύνης. Επέβαλε τους Μανιτάκη και Ρουπακιώτη για να φανεί ότι η ΔΗΜΑΡ έχει βάρος. Αλλά μέχρι εκεί. Ούτε ο Κουβέλης πιστεύει στην ουσιαστική συμμετοχή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: αν η λαϊκή εντολή της 17ης Ιουνίου είναι για κυβέρνηση συνεργασίας, αυτή δεν έγινε σεβαστή. Ο Σαμαράς δεν επέμεινε στο να μπουν μέσα και οι άλλοι. Βενιζέλος και Κουβέλης δίνουν στήριξη με τον Φώτη να θέλει το τηλεκοντρόλ και τον Βαγγέλη να θέλει να μη φαίνεται πουθενά το ΠΑΣΟΚ. Ο ένας πιστεύει ότι θα τα καταφέρει μόνος του. Οι άλλοι δύο δεν θέλουν να φορτωθούν την αποτυχία. Βολεύονται έτσι όλοι. Δεν είναι όμως σίγουρο αν αυτή η διευθέτηση βολεύει τη χώρα.

σταματώ εδώ και προσθέτω απλώς ότι και ο Σαμαράς θα κριθεί εκ του αποτελέσματος. Να θυμάται μόνο τα 12 πέτρινα χρόνια που πέρασε κοιτάζοντας επί ώρες τους τοίχους του δωματίου του. Μόνο αυτό. Τίποτε άλλο...

Γιατί χάσαμε
40 πολύτιμες μέρες;

Αναφορικά τώρα με την ίδια τη σύνθεση της κυβέρνησης συνεργασίας, ένα έχω να πω: ότι όπως και πολλοί άλλοι κάτοικοι αυτής της χώρας δεν κατάλαβα γιατί αυτό που έγινε την περασμένη Τετάρτη δεν έγινε την επομένη των εκλογών της 6ης Μαΐου. Γιατί έπρεπε να χαθούν 40 πολύτιμες μέρες, να υποστούμε τα πάνδεινα από πιέσεις - μόνο το περίστροφο στον κρόταφο δεν μας έβαλαν - να βρεθούμε για πολλοστή φορά στο χείλος του γκρεμού, και να είμαστε διεθνώς το πρώτο θέμα συζήτησης; Αυτό ειλικρινά δεν το έχω καταλάβει. Και κάποια στιγμή η Ιστορία θα πρέπει να αποδώσει ευθύνες για όλα αυτά, διότι προφανώς πρυτάνευσε το στενό κομματικό συμφέρον αντί του εθνικού. Ακούω, ας πούμε, ως αιτία, ότι ήθελαν να στριμώξουν τον ΣΥΡΙΖΑ που πρόβαλε στις εκλογές του Μαΐου ως η ανερχόμενη δύναμη. Μάλιστα. Αλλά όποιος από τους τρεις σημερινούς κυβερνητικούς εταίρους πιστεύει κάτι τέτοιο, δικαιούμαι να πιστεύω ότι είναι μακριά νυκτωμένους. Και δεν έχει (και τότε πολύ περισσότερο) την παραμικρή επαφή με την πραγματικότητα. Ζούσε (και ελπίζω να μη ζει ακόμη) στη χώρα της Αλίκης ή στον κόσμο του Μάρλμπορο...

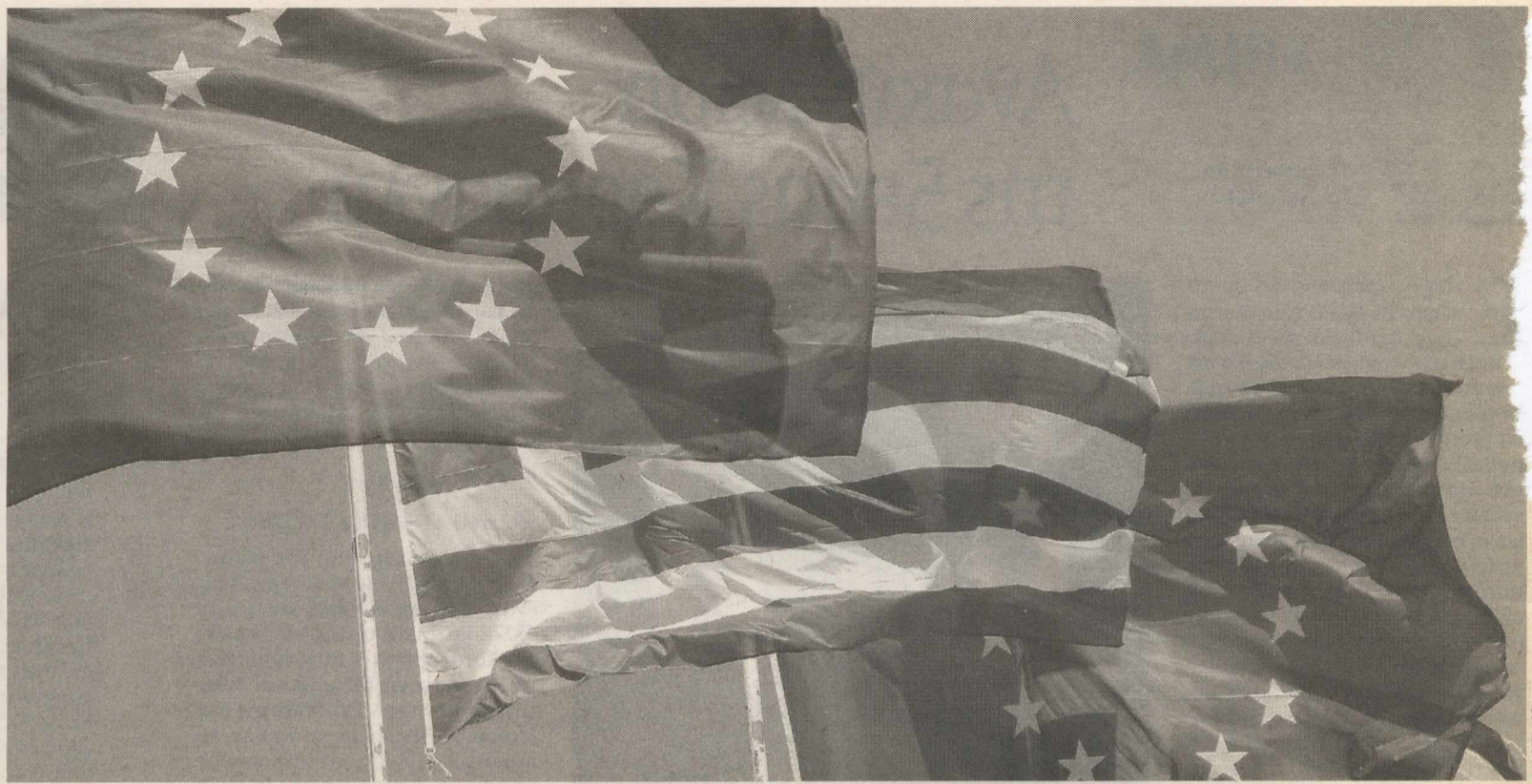
Πρόγραμμα
για γέλια

Για τον ΣΥΡΙΖΑ τα είπαμε, τα λέμε κάθε μέρα, δεν έχω να προσθέσω τίποτε περισσότερο. Ολα του ήρθαν κουτί. Δεν επωμίστηκε την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας, απέφυγε τα χειρότερα, είναι αξιωματική αντιπολίτευση και μπορεί μια χαρά να οργανωθεί για την επόμενη μάχη. Ομογενοποιώντας τις διάσπαρτες απόψεις στο εσωτερικό του, ειδικά στην οικονομία, που προκάλεσαν φόβο στους ανθρώπους, καταρτίζοντας ένα σοβαρό κυβερνητικό πρόγραμμα και όχι πασαλείμματα εδώ κι εκεί (έχω για παράδειγμα το απόσπασμα του προγράμματος που αφορά τη ναυτιλία, και είναι πραγματικά να γελάς με την ανοησία του συντάκτη του, αλλά τέλος πάντων) και κυρίως απομακρύνοντας όσα ακραία στοιχεία σκέφτονται να αναβιώσουν στην Ελλάδα το κίνημα των μπολσεβίκων. Τα προβλήματα της χώρας είναι τεράστια, ο κίνδυνος της καταστροφής παραμένει ζωντανός, και το τελευταίο που χρειαζόμαστε είναι μια αξιωματική αντιπολίτευση αλλού αντ' αλλού.

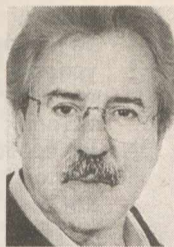
Οι δύο εκλογές, της 6ης Μαΐου και της 17ης Ιουνίου, είχαν η καθεμία το δικό της κύριο χαρακτηριστικό. Οι πρώτες ήταν εκλογές αποδόμησης. Δεν είναι πολλά τα παραδείγματα τόσο βίαιης αποδόμησης κομματικών συστημάτων. Πρόχειρα θα μνημονεύαμε τις περιπτώσεις της Ιταλίας και ίσως της Ιαπωνίας στη δεκαετία του '90, εξαιτίας του τέλους του διπολικού κόσμου. Ή, από την άλλη, η έκρηξη του δεξιού λαϊκισμού στις βορειοευρωπαϊκές χώρες με αιχμή το Μεταναστευτικό και τους «τεμπέληδες του Νότου», που εκτίναξε κόμματα όπως οι «αληθινοί Φινλανδοί» από το τίποτα στο 19% μέσα σε λίγα χρόνια. Και στη δική μας περίπτωση, η βιαιότητα της ανατροπής προέκυψε από τον συνδυασμό της οικονομικοκοινωνικής και της πολιτισμικής κρίσης. Η χρεοκοπία, πέρα από τις κοινωνικές επιπτώσεις, σκοτεινίασε τον γεωπολιτικό και συμβολικό ρόλο της «Ευρώπης» που λειτουργούσε τα τελευταία 25 χρόνια ως πλαίσιο αναφοράς του κομματικού συστήματος. Αντιδιαμετρικά με τις βορειοευρωπαϊκές χώρες, εδώ η διαμαρτυρία και η οργή ενίσχυσαν τον αριστερό κυρίως λαϊκισμό που εκφράστηκε με την εκτόξευση του ΣΥΡΙΖΑ, ταυτόχρονα όμως διέυρνε και τον ακροδεξιό, νομιμοποιώντας μάλιστα την ακραία εκδοχή του με τη Χρυσή Αυγή. Σε κάθε περίπτωση, η εκλογική αποδόμηση άφησε θραύσματα και παρήγαγε μια διάταξη κομμάτων και πολιτικών πόλων πιο σύνθετων από την απλοποιητική εικόνα μιας διχασμένης Ελλάδας που συχνά χρησιμοποιούμε εσχάτως. Η υπαγωγή της συνθετότητας στην αντίθεση «Μνημόνιο - αντιμνημόνιο» ήταν μια νίκη στη μάχη της ορολογίας, που άρκεσε για να αποδεκατίσει κυρίως το ΠΑΣΟΚ, αλλά η διάταξη δυνάμεων που προέκυψε ήταν περισσότερο πολύπλοκη, όπως γρήγορα αποδείχθηκε.

Πράγματι, οι εκλογές της 17ης Ιουνίου έκαναν πιο σύνθετα τα διλήμματα, οργάνωσαν διαφορετικά τον προηγούμενο κατακερματισμό, δίνοντάς του διαφορετική κατεύθυνση. Κυρίως γιατί έδωσαν σαφή πολιτική και κοινοβουλευτική εντολή η Ελλάδα να αντιμετωπίσει την εθνική κρίση στο πλαίσιο του ευρώ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπέδειξαν μια συμπάραταξη φιλευρωπαϊκών δυνάμεων για να πραγματοποιήσει τη συγκεκριμένη εντολή. Αναγνώρισαν ότι ήταν η μόνη πραγματική θετική στρατηγική επιλογή που υποβλήθηκε στο εκλογικό σώμα. Προσέφεραν μια ευρεία παραγωγική - κοινωνική βάση στην ευρωπαϊκή στρατηγική στον κόσμο τόσο των μισθωτών όσο και των αυτοαπασχολούμενων. Επισήμαναν επίσης ότι αυτή η επιλογή πρέπει να λάβει τη μορφή ενός δικού μας, αυτόνομου, εθνικού σχεδίου μεταρρυθμίσεων με στόχο την ανάπτυξη, τη δημοσιονομική ισορροπία, την ανταγωνιστικότητα και σε τελική ανάλυση την αποκατάσταση της αξιοπρέπειας της χώρας. Στο εθνικό σχέδιο θα ενσωματωθούν τόσο η επαναδιαπραγμάτευση μέτρων του Μνημονίου όσο και η εφαρμογή του.

Σε αυτές τις εκλογές δεν υπήρξε άλλη πρόταση ούτε εναλλακτική στρατηγική, ούτε εναλλακτικό πολιτικοκοινωνικό μπλοκ. Όσο και αν αυξάνονται τα σημεία επαφής μεταξύ του δεξιού και του αριστερού άκρου, όσο και αν επικαλύπτεται ο δεξιός με τον αριστερό λαϊκισμό, είναι δύσκο-

Εντολή για ευρωπαϊκή Ελλάδα

ΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΗ

“

Σε αυτή την ιστορική περίοδο η διατήρηση του πολυκομματικού συστήματος και οι κυβερνητικές συνεργασίες είναι καλύτερες λύσεις, γιατί ούτε η ΝΔ ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελούν φερέγγυους πυλώνες ενός νέου δικομματισμού, ικανού να αντιμετωπίσει την κρίση και να διασφαλίσει την παραμονή μας στην ενωμένη Ευρώπη

λο να συμπύξουν εθνική πολιτική πρόταση ο Καμμένος, ο Τσίπρας και το ΚΚΕ, για να μην αναφέρουμε τη Χρυσή Αυγή. Υπήρξε ένας κόσμος της διαμαρτυρίας ευρύς, αλλά πολιτικά αντιφατικός και εσωτερικά αλληλεξουδετερωνόμενος. Επιπλέον, η συνεκτική λειτουργία του «όχι στο Μνημόνιο» μετριάστηκε όχι γιατί «τρομοκρατίστηκε» ο ψηφοφόρος, αλλά γιατί έκρινε τις συνέπειες. Πόσω μάλλον που είδε τις «αντιμνημονιακές» δυνάμεις να ξαναμαγειρεύουν τη «γραμμή» βάζοντας περισσότερο ευρώ στη συνταγή. Τα ζιγκ ζαγκ και η διγλωσσία του ΣΥΡΙΖΑ ήταν ιδιαίτερα αποκαλυπτικά. Ετσι, οι εκλογές της 17ης Ιουνίου νομιμοποίησαν πολιτικά τη μόνη στρατηγική πρόταση που κατατέθηκε στον ελληνικό λαό. Στη γενική αναγνώριση αυτής της νομιμοποίησης, το τόξο των φιλευρωπαϊκών δυνάμεων δεν πρέπει να κάνει ούτε χιλιοστό πίσω, ούτε στο πολιτικό, ούτε στο επικοινωνιακό, ούτε στο μαζικό επίπεδο.

Οι εκλογές παράλληλα ενίσχυσαν το άθροισμα των δύο πρώτων κομμάτων - η ΝΔ και ο ΣΥΡΙΖΑ άθροισαν 56,5% -, αλλά ο πολυκομματικός χαρακτήρας της Βουλής διατηρήθηκε. Πρόκειται για πρόσκαιρη ισορροπία στην κατεύθυνση ενός νέου δικομματισμού; Πιστεύω ότι η εξέλιξη του νέου πολιτικού σκηνικού, είτε προς έναν νέο δικομματισμό μικρότερων έστω διαστάσεων είτε σε έναν πολυκομματισμό όπως ισχύει στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, είναι μια ανοιχτή υπόθεση, γιατί εξαρτάται από πολλούς παράγο-

ντες. Ο σημαντικότερος από αυτούς αφορά την εξέλιξη της ευρωζώνης. Αν υπάρξει μια σταθεροποίηση της προοπτικής του ευρώ, είναι πιθανό το ελληνικό κομματικό σύστημα να παρατείνει τον σημερινό πολυκομματικό του χαρακτήρα. Και στην ελληνική κοινωνία όμως υπάρχουν παράγοντες που συμβάλλουν στη συντήρηση του πολυκομματικού συστήματος. Παρά την εικόνα του διχασμού, νομίζω ότι οι παραστάσεις και οι επιλογές των πολιτών καθορίζονται από τέσσερα μεγάλα ζητήματα που το καθένα έχει τη δική του αυτονομία και επιρροή: το ευρώ (δηλαδή η προτεραιότητα στην παραμονή μας στην Ευρώπη)· το «αντιμνημόνιο» (με ποικιλία απαντήσεων στο θέμα του ευρώ και της δραχμής)· το αίσθημα ασφάλειας (που συμπλέκει το Μεταναστευτικό, την ποινική και την πολιτική βία)· το «νέο» (με την έννοια της αντίδρασης στο μεταπολιτευτικό πολιτικό «κατεστημένο», αλλά και ορισμένες φορές στο δημοκρατικό κεκτημένο). Όπως φαίνεται από την απλή καταγραφή, και τα τέσσερα βιώνονται υπό το πρίσμα της εθνικής χρεοκοπίας, κάποια όμως από αυτά προϋπήρξαν καθώς ανάγονται είτε σε ευρύτερες διαδικασίες όπως η παγκοσμιοποίηση (ασφάλεια) είτε στην «κόπωση» του πολιτικού συστήματος (το «νέο»). Επικοινωνιακά όλα τα κόμματα προσφέρουν μια απάντηση στο καθένα από τα τέσσερα μείζονα ζητήματα ανάλογα με την ιδεολογία τους, αλλά στην πραγματικότητα προκρίνουν κάποια προσπερνώντας τα υπόλοιπα. Ετσι, τα τέσσερα αυτά ζητήματα ορίζουν τέσσερις αντίστοιχες γραμμές σύγκρουσης (cleavages), που

η καθεμία διχοτομεί κατά διαφορετικό τρόπο τα επτά κοινοβουλευτικά κόμματα. Εξάλλου, κάποιες από αυτές (π.χ. ευρώ ή δραχμή, βία) διχάζουν εσωτερικά τα μεμονωμένα κόμματα (π.χ. ΣΥΡΙΖΑ) περιορίζοντας τη δυνατότητά τους να αποτελέσουν πυλώνες ενός νέου ισχυρού δικομματισμού. Η διάχυση αυτή των μείζονων ζητημάτων και οι μερικές απαντήσεις που τα κόμματα δίνουν αποτελούν το πρόβλημα που μπορεί να συντηρήσει ένα πολυκομματικό σκηνικό και να καταστήσει αναγκαίες κυβερνήσεις συνεργασίας. Εφόσον βεβαίως αυτές αποδειχθούν αποτελεσματικές, διαφορετικά θα γεννηθούν πλειοψηφικά ρεύματα προς έναν νέο δικομματισμό στη βάση μιας δικαστικής αντιπαράθεσης: κυβέρνηση - αντιπολίτευση. Προσωπικά πιστεύω ότι σε αυτή την ιστορική περίοδο η διατήρηση του πολυκομματικού συστήματος και οι κυβερνητικές συνεργασίες είναι καλύτερες λύσεις, γιατί ούτε η ΝΔ ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελούν φερέγγυους πυλώνες ενός νέου δικομματισμού, ικανού να αντιμετωπίσει την κρίση και να διασφαλίσει την παραμονή μας στην ενωμένη Ευρώπη.

Αλλά, όπως είπαμε, οι κυβερνητικές συνεργασίες πρέπει να πειθούν. Ανήκω σε αυτούς που ήλπιζαν ότι μετά τις εκλογές το τόξο των φιλευρωπαϊκών δυνάμεων θα ανταποκρινόταν στην ιστορική ευθύνη να μεταφράσει τη λαϊκή εντολή σε κυβέρνηση εθνικής σωτηρίας. Το έκαναν εν μέρει, αναλαμβάνοντας το κόστος της υποστήριξης. Κατέληξαν όμως σε μια κυβέρνηση ΝΔ συν ορισμένες αξιολογές προσωπικότητες από τους άλλους δύο χώρους: πρωτίστως γιατί, από όσα καταλάβαμε, το ΠΑΣΟΚ κρατήθηκε έξω, προσβλέποντας ίσως σε κάποιες εξελίξεις που εμείς οι κοινόι θνητοί δεν μπορούμε ακόμη να διακρίνουμε. Κοντολογίς, ο αγώνας για την υπέρβαση της εθνικής κρίσης παραμένοντας εντός του ευρώ συνεχίζεται.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ

Κρίσιμη για Σαμαρά και Ευρώπη η Σύνοδος Κορυφής

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ

Με την Ευρώπη να αναζητεί τον ρυθμό που της ταιριάζει και την Ελλάδα να ευελπιστεί πως δεν θα μείνει έξω από τον χορό, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ θα επιχειρήσουν την ερχόμενη Παρασκευή στις Βρυξέλλες να σκιαγραφήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά μιας νέας Ευρώπης. Μιας Ευρώπης που δεν θα είναι έρμαιο των διαθέσεων των αγορών και των πάσης φύσεως σπεκουλαδόρων, που θα είναι σε θέση να αναπτύσσει τις δικές της άμυνες και να προστατεύει τα μέλη της.

Εχοντας ήδη λάβει τη σχετική εντολή, ο Πρόεδρος της ΕΕ Χέρμαν Βαν Ρόμπαϊ, σε συνεργασία με τους προέδρους της Επιτροπής

Ο Ρόμπαϊ έχει καταλήξει ότι για να επιζητήσει η ΕΕ θα πρέπει να ολοκληρωθεί η πολιτική ένωση

και του Eurogroup Ζοζέ Μπαρόζο και Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, αναμένεται να παρουσιάσουν στους «27» μια έκθεση με βασικό αντικείμενο την προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και τα μέτρα για την επίτευξή της. Παράγοντες προσκεκίμενοι στον Πρόεδρο της ΕΕ ανέφεραν αυτή την εβδομάδα ότι το συμπέρασμα στο οποίο έχει καταλήξει είναι ότι για να επιζητήσει η Ευρώπη (και πρωτίστως η ευρωζώνη) θα πρέπει σταδιακά να ολοκληρωθεί η πολιτική ένωση, η οικονομική ένωση, η δημοσιονομική ένωση και η τραπεζική ένωση των κρατών-μελών της.

Με άλλα λόγια, αν η Ευρώπη θέλει να εξακολουθήσει να υπάρχει τα επόμενα χρόνια, θα πρέπει να εξελιχθεί σε μια ομοσπονδιακής μορφής ένωση, έστω και αν κανείς δεν το ομολογεί. Και ουδείς το ομολογεί διότι οι πάντες γνωρίζουν

ότι η έννοια της ομοσπονδιακής Ευρώπης προκαλεί έντονες αντιδράσεις όχι μόνο στη Βρετανία, αλλά και σε πολλές χώρες της ευρωζώνης αρχής γενομένης από τη Γαλλία. Στο θέμα αυτό όλα δείχνουν ότι ο ιταλός Πρωθυπουργός Μάριο Μόντι θα επιχειρήσει να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα: δηλαδή να πείσει τους Γερμανούς ότι αν βάλουν τώρα το χέρι στην τσέπη, προετοιμάζουν το έδαφος για τη δημιουργία μιας ομοσπονδιακής Ευρώπης την οποία εκ παραδόσεως επιθυμούν, ενώ εκ παραλλήλου θα επιχειρήσει να κάμψει τις παραδοσιακές φοβίες των Γάλλων έναντι της ομοσπονδιακής Ευρώπης προβάλλοντας το επιχείρημα ότι είναι ο μόνος δρόμος για τη σωτηρία του ευρώ.

Ήδη στη χθεσινή τετραμερή στη Ρώμη έγινε ένα σημαντικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση (ρεπορτάζ στη σελίδα 35).

ΑΜΦΙΒΟΛΙΕΣ. Εν τω μέσω αυτών των διαβουλεύσεων, ο Αντώνης Σαμαράς δεν θα έχει εύκολο έργο στην παρθενική του εμφάνιση σε σύνοδο κορυφής. Και αυτό διότι οι Ευρωπαίοι, όσο και αν εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα, εξακολουθούν να αμφιβάλλουν σφόδρα ως προς την ικανότητα της νέας κυβέρνησης να προωθήσει διαρθρωτικές αλλαγές σε τομείς όπου οι προηγούμενες απέτυχαν. Οι αμφιβολίες εντείνονται στον βαθμό που πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις δεν έχουν ακόμη κατανοήσει αν και προς ποια κατεύθυνση επιθυμεί η Ελλάδα να αναθεωρηθεί το Μνημόνιο. Ταυτόχρονα πολλοί ευρωπαίοι ηγέτες, της Ανγκελα Μέρκελ συμπεριλαμβανομένης, εξακολουθούν να τρέφουν κάποιας μορφής δυσπιστία έναντι του Αντ. Σαμαρά, ο οποίος σίγουρα θα πρέπει να καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να πείσει ότι η νέα κυβέρνηση σκοπεύει να κρατήσει πάση θυσία τη χώρα στο ευρώ.

θα ήταν Πρωθυπουργός, ασκώντας όλες τις εξουσίες, και όχι κάποιος που είναι στο Μαξίμου και δέχεται εντολές από το τηλέφωνο. Εκτοτε η πολιτική τακτοποίησε όλα τα θέματα - και ο Βενιζέλος διάφορους πανεπιστημιακούς από τη Θεσσαλονίκη στη νέα κυβέρνηση. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ήξερε ότι - δεδομένων των πιέσεων από την Ευρώπη - δεν είχε επιλογή άλλη από το να στηρίξει την κυβέρνηση Σαμαρά. Αλλά έως εκεί. Στην Ιπποκράτους δεν ήθελαν ούτε τηλεκοντρόλ.

Τούτων δοθέντων, οι σχέσεις κορυφής είναι το μεγάλο ερώτημα της συγκυβέρνησης ΝΔ - ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ. Προς το παρόν είχαν να μοιράσουν χαρτοφυλάκια. Τι θα γίνει όμως αν έχουν να μοιράσουν ζημιές; Αν δηλαδή η Ευρώπη επιμένει στις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η χώρα

για περικοπές 11,5 δισ. ευρώ για το 2013-2014 και μαχαίρι στο Δημόσιο; Θα φανεί από Δευτέρα, οπότε επιστρέφει στην Αθήνα η τρόικα. Κάπου εκεί τελειώνει το Σαββατοκύριακο του μέλιτος της κυβέρνησης Σαμαρά. Όσοι πάντως γνωρίζουν από μέσα τα πράγματα επιμένουν ότι ο νέος Πρωθυπουργός θα επιδείξει βολонταρισμό, αλλά και ρεαλισμό. Βολонταρισμός σημαίνει γρήγορες κινήσεις. Ρεαλισμός σημαίνει ότι το βαγόνι που λέγεται Ελλάδα πρέπει πάση θυσία να παραμείνει προσδεδεδμένο στην αμαξοστοιχία της ευρωζώνης.

Η αξίλλειος πτέρνα

Το δεύτερο σετ ερωτημάτων αφορά την αντοχή του οικονομικού επιτελείου, το οποίο είναι ανομοιογενές. Ο Βασίλης Ράπανος είναι επιλογή κύρους, δεν έχει όμως καμία σχέση με τη ΝΔ. Η αυτονομία αναφορά του είναι στο Μέγαρο Μαξίμου. Τι γίνεται όμως με τα υπουργεία που εδώ και δύο χρόνια είναι οι μόνιμοι πονοκέφαλοι της οδού Νίκης, δηλαδή τα υπουργεία Εργασίας και Υγείας; Η κατάρρευση των ασφαλιστικών ταμείων και η υπέρβαση των προϋπολογισμένων ποσών για τη φαρμακευτική δαπάνη είναι τα πρώτα ζητήματα που θα απασχολήσουν την τρόικα. Τόμσεν και Σία είχαν άριστο διάλογο επαφής με τον Ανδρέα Λοβέρδο όσο ήταν στην Αριστοτέλους. Ο δε Γιώργος Κουτρουμάνης που τον διαδέχθηκε στο Εργασίας

είχε πλήρη γνώση των θεμάτων.

Αυτοί που τους διαδέχονται δεν έχουν αντίστοιχες περγαμνές. Ο βουλευτής Αχαΐας Νίκος Νικολόπουλος ξεσάλωσε σε λαϊκίστικη αντιπολίτευση κατά της Αθηνάς Δρέττα που ήταν γενική γραμματέας στο Εργασίας. Τι θα έχει να λέει τώρα; Ο Γιάννης Βρούτσος έρχεται από τη βαθιά ΝΔ. Τα ίδια προβλήματα και στο Υγείας, όπου ο Ανδρέας Λυκουρέντζος δεν έχει ούτε πολιτικό εκτόπισμα ούτε τεκμήριο διαχειριστικής ικανότητας. Πρόκειται δε για έναν τομέα όπου την τελευταία διετία πρωτοστάτησαν οι γαλάζιοι συνδικαλιστές. Το Εργασίας και το Υγείας θεωρούνται η αξίλλειος πτέρνα της κυβέρνησης Σαμαρά στη σχέση της με την τρόικα.

«Θα αντέξει ο Κωστής;»

Αυτά στα δημοσιονομικά. Στα αναπτυξιακά το ερώτημα είναι μήπως έχει φορτωθεί παρά πολλά ο Κωστής Χατζηδάκης. Έχει τις επενδύσεις, το ΕΣΠΑ, την αγορά, τις μεταφορές και τα δημόσια έργα. Είναι σαφές ότι ο Σαμαράς έχει μεγάλη εμπιστοσύνη στον Χατζηδάκη και ότι ο Κωστής έχει πάρει κεφάλι από τους σαραντάρηδες της ΝΔ. Καλείται όμως να σηκώσει πολύ μεγάλο βάρος. Τα μέτωπα δεν είναι ίδια: άλλο πράγμα η απελευθέρωση των χερσαίων μεταφορών και άλλο η επανεκκίνηση των έργων ή η εκταμίευση των κοινοτικών πόρων.

Ρόμπαϊ και Γιούνκερ σε παλαιότερο Eurogroup. Μαζί με τον Μπαρόζο ετοίμασαν και θα παρουσιάσουν στους «27» έκθεση με βασικό αντικείμενο την προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Υπουργός από τη ΔΗΜΑΡ θα δεχθεί περικοπές στο Δημόσιο που ξεκινούν από 15.000 και φθάνουν έως τις 150.000 μέχρι το 2015;

Αναμένεται θερμό καλοκαίρι διαπραγματεύσεων με την τρόικα για αλλαγές στο Μνημόνιο

Με το σταγονόμετρο η χρηματοδότηση

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ενα θερμό καλοκαίρι διαπραγματεύσεων με την τρόικα για τις αλλαγές και την παράταση του Μνημονίου αρχίζει από την ερχόμενη εβδομάδα για τη χώρα, ενώ η χρηματοδότησή της θα γίνεται με το σταγονόμετρο, έως ότου επιτευχθεί συμφωνία.

Η άφιξη των επικεφαλής της αντιπροσωπείας της τρόικας στην Αθήνα τη Δευτέρα σηματοδοτεί την αρχή αυτής της αγωνιώδους διαδικασίας, στο πλαίσιο της οποίας ο στόχος της ελληνικής πλευράς είναι να εξασφαλίσει καλύτερη κάποιων μέτρων του Μνημονίου και μεγαλύτερο χρόνο προσαρμογής, με παράταση του νέου μεσοπρόθεσμου προγράμματος κατά δύο χρόνια.

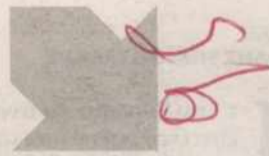
Στόχο για τον οποίο ήδη από προχθές το Eurogroup άφησε κάποιο ανοικτό παράθυρο, αν και χωρίς να αναληφθεί συγκεκριμένη δέσμευση. Στη Σύνοδο Κορυφής της ερχόμενης Πέμπτης ίσως οι προθέσεις των δανειστών μας καταστούν σαφέστερες, προσφέροντας καλοκαιρινή ανάσα

Πιθανόν να δίνονται σταδιακά όσα κεφάλαια χρειάζονται κάθε φορά για την κάλυψη δανειακών αναγκών

στην κυβέρνηση και βελτιώνοντας το κλίμα των διαπραγματεύσεων στη συνέχεια. Πάντως, οι πληροφορίες αναφέρουν ότι η τρόικα εξετάζει ως πιθανό σενάριο να δοθεί σε πρώτη φάση παράταση για ένα χρόνο και μετά βλέπουμε... Όπου το μετά θα εξαρτηθεί και από την πρόοδο που θα σημειώνει η χώρα στην εφαρμογή των συμφωνηθέντων.

ΠΙΕΣΗ. «Θα θέλουν να βλέπουν έργο σε κάθε τομέα. Θα επιμείνουν αφάνταστα στην τήρηση των δεσμεύσεων», έλεγε σχετικά υψηλόβαθμη πηγή του υπουργείου Οικονομικών, προβλέποντας μια περίοδο μεγάλης έντασης και πίεσης. Παράταση για ένα χρόνο σημαίνει ότι τα μέτρα 11,7 δισ. ευρώ θα κατανεμηθούν στην περίοδο έως το τέλος του 2015. Πρόκειται για μια δυνατότητα την οποία δίνει το ίδιο το υφιστάμενο Μνημόνιο, σε περίπτωση βαθιάς ύφεσης ή άλλων δυσμενών παραγόντων, στους οποίους μπορεί ασφαλώς να συγκαταλεγεί η διπλή εκλογική αναμέτρηση. Το ερώτημα όμως είναι πώς θα καλυφθεί αυτή η επιπλέον χρονιά χρηματοδοτικά. Προκειμένου να αποφύγουν οι χώρες της ευρωζώνης την επώδυνη πολιτικά διαδικασία της έγκρισης νέων κονδυλίων από τα Κοινοβουλία τους, εξετάζονται άλλες εναλλακτικές όπως η χρηματοδότηση απευθείας μέσω του νέου Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας. Αυτό θα αποφασιστεί αργότερα.

Οι τρεις επικεφαλής της τρόικας

Θετικό το κλίμα στο Eurogroup

Το εναρκτήριο λάκτισμα της διαπραμάτευσης για την παράταση του Μνημονίου έδωσε προχθές το βράδυ στο Eurogroup ο απερχόμενος υπουργός Οικονομικών Γιώργος Ζανιάς, λέγοντας στους ομολόγους του ότι είναι λάθος να μηδενίζεται η προσπάθεια που έχει κάνει η Ελλάδα, δεδομένου ότι ήδη έχει πετύχει τα 2/3 της δημοσιονομικής προσαρμογής και έχει ανακτήσει το 1/3 της απώλειας της ανταγωνιστικότητας που υπέστη την περασμένη δεκαετία. Ωστόσο, συνέχισε, στο διάστημα αυτό η συσσωρευμένη ύφεση ξεπέρασε το 20% και η ανεργία το 22%, κάτι που κανένας δεν είχε προβλέψει. Αρα, κατέληξε, κάτι δεν πάει καλά. Πρέπει να γίνουν διορθώσεις σε ό,τι αφορά την ταχύτητα της προσαρμογής και να ενισχυθεί η ρευστότητα της οικονομίας. Οι άλλοι υπουργοί Οικονομικών δεν έφεραν αντίρρηση σε όλα αυτά. Παρέπεμψαν, ωστόσο, για τη συνέχεια της συζήτησης μετά την επίσκεψη της τρόικας.

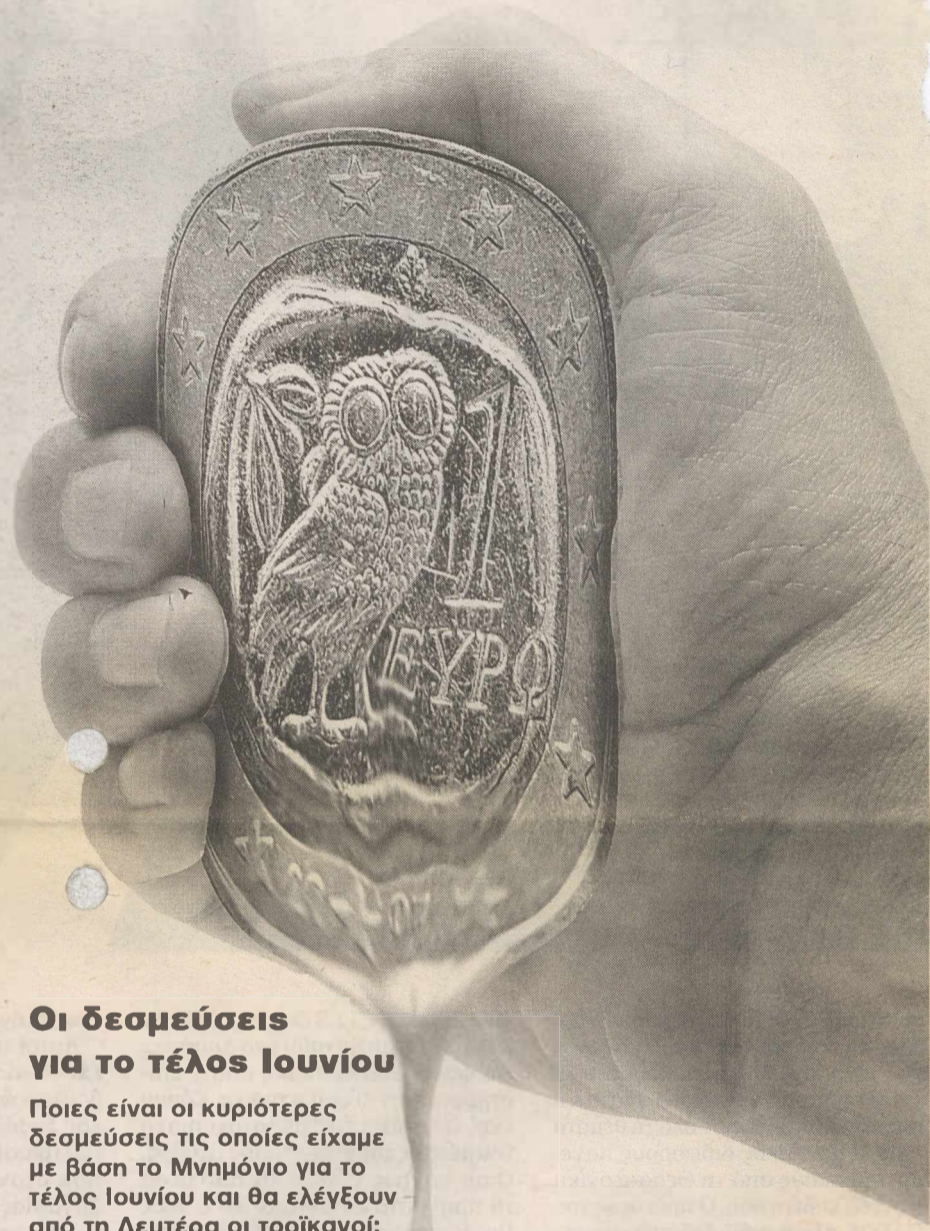
θα δουν την Τρίτη, σύμφωνα με τις πληροφορίες, τον υπουργό Οικονομικών Βασίλη Ράπανο. Η ουσιαστική διαπραγμάτευση όμως θα αρχίσει την επόμενη Δευτέρα 2 Ιουλίου, όταν καταφθάσει στην Αθήνα όλη η αντιπροσωπεία των επιθεωρητών για να ξεκινήσει τον γνωστό γύρω των υπουργείων. Ο αρχικός προγραμματισμός τους προβλέπει να παραμείνουν στη χώρα για 15 ημέρες κατά τη διάρκεια των οποίων θα εξετάσουν, όπως είπε και ο επίτροπος Ολι Ρεν μετά το προχθεσινό Eurogroup, «τι έγινε, τι δεν έγινε και τι πρέπει να γίνει για να επανέλθει στον δρόμο της η διαδικασία των μεταρρυθμίσεων». Θα πιάσουν δηλαδή το νήμα απ' την αρχή, για να διαπιστώσουν ασφαλώς ότι υπάρχουν μεγάλες καθυστερήσεις και ότι είμαστε εκτός στόχων τόσο στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις όσο και στον προϋπολογισμό, όπου υπάρχει υστέρηση εσόδων (1 δισ. ευρώ) και υπέρβαση δαπανών.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ. Στο πλαίσιο αυτής της επιθεώρησης θα ανοίξει φυσικά και το μείζον θέμα της αναθεώρησης και παράτασης του Μνημονίου. Δεν είναι καθόλου σίγουρο, όμως, ότι το θέμα θα τελειώσει με μια θετική απόφαση πριν από τον Αύγουστο. Ετσι, άλλη υψηλόβαθμη πηγή του υπουργείου Οικονομικών εκτιμούσε χθες ότι είναι πιθανό η σχετική διαπραγμάτευση να συνεχιστεί, με στόχο να επιτευχθεί συμφωνία τον Σεπτέμβριο. Σε αυτή την περίπτωση, ίσως το νέο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα να ψηφιστεί μαζί με τον προϋπολογισμό του 2013.

Στο μεταξύ, η χρηματοδότηση θα γίνεται με το σταγονόμετρο. Τα εμρίματα των τρούικανών επιθεωρητών δύσκολα θα δικαιολογήσουν μια θετική έκθεση για την εκταμίευση της δόσης του Αυγούστου, ενώ είναι αμφίβολο αν οι πολλοί από τους νέους υπουργούς, με τους οποίους θα συναντηθούν θα τους εντυπωσιάσουν τόσο ώστε να τους μεταπειθούν. Ετσι, μόνο με πολιτικά κριτήρια ενδέχεται να αποφασιστεί η χορήγηση της.

Αν αυτό δεν συμβεί, είναι πιθανό - σύμφωνα με την πηγή του υπουργείου Οικονομικών - να δίνονται σταδιακά όσα κεφάλαια χρειάζονται κάθε φορά για την κάλυψη κυρίως των δανειακών αναγκών (τον Αύγουστο λήγει ομόλογο της ΕΚΤ 3,1 δισ. ευρώ). Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πρόεδρος του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ είπε προχθές ότι θα παρακολουθούν τη ρευστότητα που υπάρχει στην Ελλάδα και αναλόγως θα πράττουν.

Συμπληρωματικά, η ίδια πηγή ανέφερε ότι μπορεί να χρηματοδοτηθούν οι άλλες ανάγκες του Δημοσίου με ανανέωση των εντόκων γραμματίων του Ιουλίου, κάτι που θα εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα έως τον Αύγουστο.

Οι δεσμεύσεις για το τέλος Ιουνίου

Ποιες είναι οι κυριότερες δεσμεύσεις τις οποίες είχαμε με βάση το Μνημόνιο για το τέλος Ιουνίου και θα ελέγξουν από τη Δευτέρα οι τρούικανοί:

- 1** Μείωση ειδικών μισθολογίων κατά 12%.
- 2** Προώθηση ιδιωτικοποιήσεων ΔΕΠΑ/ΔΕΣΦΑ, ΕΛΠΕ, ΟΠΑΠ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ και ΙΒΚ.
- 3** Περαιτέρω εξορθολογισμός δαπανών υγείας.
- 4** Θέσπιση φορολογικής μεταρρύθμισης, με κατάργηση φοροαπαλλαγών και προώθηση μέτρων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.
- 5** Περαιτέρω άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων, μεταξύ των οποίων το δικηγορικό.